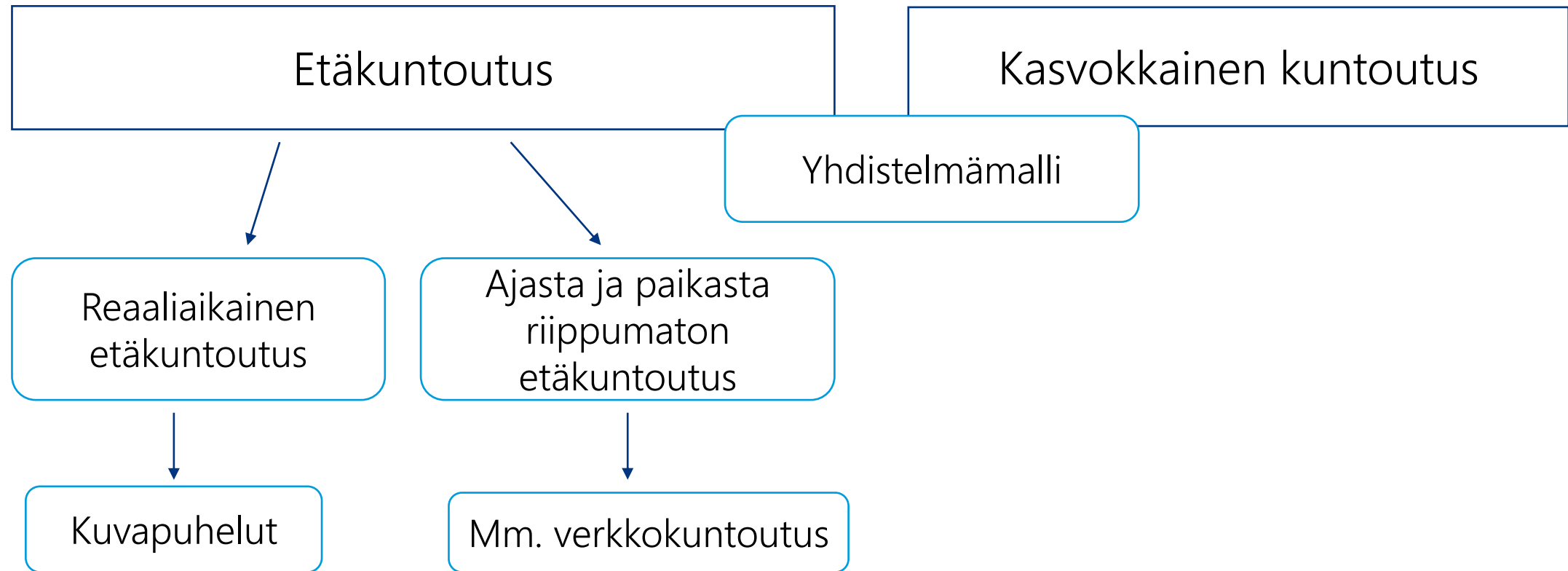

Etäkuntoutuksen hyvät käytännöt ja Kela etäkuntoutuksen kehittäjänä

Kuntoutuksen kehittäjien aamukahvit 17.11.2022
Kehittämisen asiantuntija Johanna Rouvinen
Kela, kuntoutusryhmä, hanketiimi

Etäkuntoutus on verkkoyhteyden välityksellä toteutettua **tavoitteellista** kuntoutusta.

Etäkuntoutus voi olla reaaliaikaista tai ajasta ja paikasta riippumatonta

Kelan kuntoutuksen kehittämistoiminta on lakisääteistä (KKRL 12 §)

- Vuosittain käytettävä rahamäärä vahvistetaan osana harkinnanvaraisen kuntoutuksen varojenkäytön nelivuotissuunnitelmaa.
- Kelan kehittämishankkeet ja Kelan rahoittamat kehittämishankkeet
- Tavoitteena kehittää kustannustehokkaita ja vaikuttavia palveluita eri kohderyhmille.

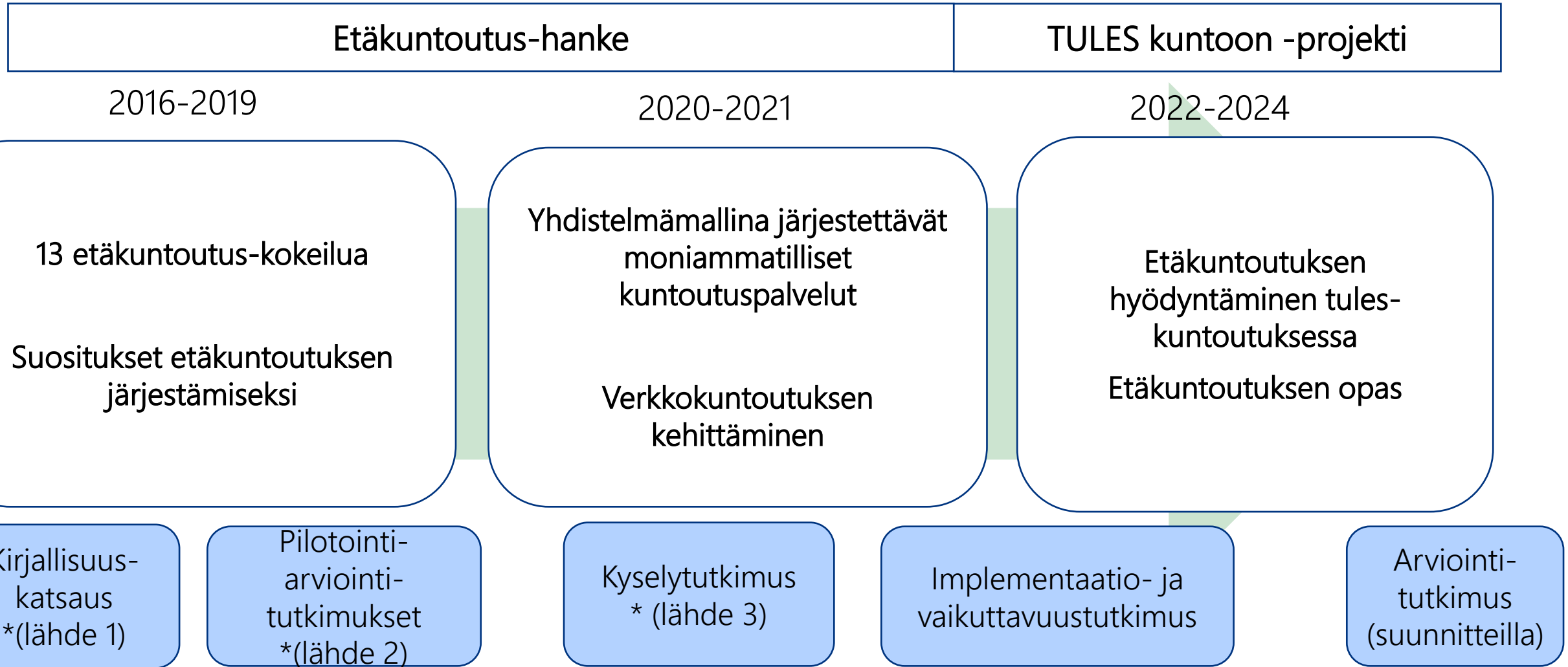
Voidaan kehittää

- uusi palvelu olemassa olevalle tai uudelle kohderyhmälle
- olemassa olevaa kuntoutuspalvelua
- työ- ja mittausmenetelmiä
- yhteistyötä eri sektoreiden välillä.

Lisätietoa Kelan kuntoutuksen kehittämistoiminnasta:

[Kuntoutuksen kehittäminen – Yhteistyökumppanit - kela.fi](#)

Etäkuntoutusta kehitetään tutkitulla tiedolla

*Lähteet: kts. seuraava dia

Lähteet (edellinen dia)

Lähde 1: Salminen A-L., Hiekkala S. & Stenberg J-H. (toim.) 2016: Etäkuntoutus. Kela

Lähde 2: Salminen A-L. & Hiekkala S. (toim.) 2019: Kokemuksia etäkuntoutuksesta. Kelan etäkuntoutushankkeen tuloksia. Kelan tutkimus.

Lähde 3: Heiskanen, T.; Rinne, H.; Miettinen, S.; Salminen, A.-L. Uptake of Tele-Rehabilitation in Finland amongst Rehabilitation Professionals during the COVID-19 Pandemic. Int. J. Environ. Res. Public Health 2021, 18, 4383.

TULES kuntoon –projektin verkkosivu:

[TULES kuntoon -projekti | Yhteistyökumppanit | Kela](#)

TULES kuntoon –projekti (2022-2024)

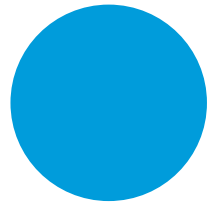
Tavoitteet: edistää etäkuntoutuksen hyödyntämistä tuki- ja liikuntaelinsairaiden kuntoutuksessa ja varmistaa Kelan järjestämän etäkuntoutuksen laatua.

Toteutus:

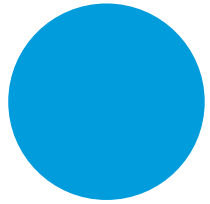
- kootaan ja arvioidaan etäkuntoutusta koskevaa tietoa ja kokemuksia tuki- ja liikuntaelinsairautta sairastavien kuntoutuskurssin kehittämiseksi
- kehitetään etäkuntoutuksen sisältöjä yhdessä palveluntuottajien kanssa
- laaditaan opas laadukkaasta etäkuntoutuksesta
- selvitetään ja arvioidaan keinoja etäkuntoutuksen tietoturvan ja –suojan vahvistamiseksi.

Kuntoutussäätiö laatii etäkuntoutuksen oppaan yhteistyössä asiantuntijatyöryhmän kanssa.
> opas valmis arviolta loppukevällä 2023

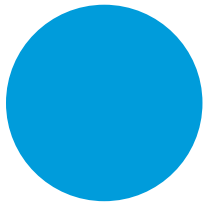
Etäkuntoutus kannattaa

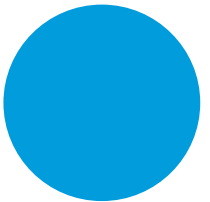
Etäkuntoutus mahdollistaa kuntoutukseen osallistumista.

Etäkuntoutus on lähellä asiakkaan arkea.

Etäkuntoutus on vähintään yhtä tuloksellista kuin kasvokkainen kuntoutus.

Etäkuntoutus tuo kuntoutukseen uusia mahdollisuuksia.

Suosituksset etäkuntoutukseen

Suosituksset etäkuntoutukseen 1/2

- Asiakkaan **soveltuvuus** etäkuntoutukseen **tulee arvioida yksilöllisesti**.
- Asiakkaalla tulee olla **mahdollisuus valita etäkuntoutus**.
- Etäkuntoutus **aloitetaan** mahdollisuuksien mukaan **kasvokkaisella tapaamisella**, kuitenkin **asiakkaan tarpeen mukaan**.
- Etäkuntoutuksen käynnistäminen **edellyttää huolellista valmistautumista** ja kaikkien osapuolien **perehdyttämistä ja kouluttamista**.

Suosituksset etäkuntoutukseen 2/2

- Etäkuntoutuksessa **tarvitaan jatkuvaa IT-tukea ja uusia keinoja vertaisten ja ammattilaisten antamaan tukeen.**
- Ennen etäkuntoutuksen aloittamista on **selvitettävä, mikä etäteknologia palvelee asiakkaan kuntoutuksen tavoitteita** parhaiten, miten mahdolliset tarvittavat eri teknologiat sopivat yhteen ja mitä vaatimuksia etäteknologioilla on. Lisäksi on kiinnitettävä **erityistä huomiota tietoturvallisuuteen.**
- Etäkuntoutuksen toimeenpano edellyttää **monipuolista tiedottamista, asianosaisten kouluttamista, yhteistä tietopohjaa sekä muutoksia palvelun hinnoittelun ehtoihin.** Lisäksi tarvitaan lisää tutkimustietoa etäkuntoutuksen merkityksellisyydestä ja vaikuttavuudesta.

Vinkkejä ja hyviä käytäntöjä

Etäkuntoutuksen edellytyksiä

Etäkuntoutukseen valmistautuminen

- Etäteknologiaan liittyvissä ratkaisuissa on hyvä hyödyntää asiantuntija-apua (mm. tietoturva, sovelluksen/alustan mahdollisuudet, saavutettavuus, yhteensopivuus organisaation IT-järjestelmän kanssa).
- Kasvokkain toteutettu kuntoutuksen sisältö ei sellaisenaan ole siirrettävissä etäkuntoutukseksi. Suunniteltava, mitä ja miten toteutetaan etäkuntoutuksena.
- osaamistarpeiden kartoittaminen ja tarvittavan osaamisen kartuttaminen
- ammattilaisille mahdollisuus harjoitella etäkuntoutusta.
- Jo etäkuntoutusta toteuttaneiden kollegojen osaamista ja kokemuksia kannattaa hyödyntää (mentorointi).

Uudenlainen työskentelytapa 1/2

Etäkuntoutus edellyttää ammattilaiselta uudenlaista osaamista ja uudenlaisia toimintatapoja.

- Ammattilaisen ohjaava rooli korostuu (asiakkaan tai esimerkiksi läheisen ohjaaminen, ryhmän ohjaaminen).
- Etäteknologian käytön lisäksi ammattilainen tarvitsee osaamista myös esimerkiksi vuorovaikutukseen etäkuntoutuksessa tai siihen kuinka mahdollistaa vertaistukea etäkuntoutuksessa.
- jatkuva osaamisen arviointi ja kehittäminen

Uudenlainen työskentelytapa 2/2

Etäkuntoutus edellyttää uudenlaista ajankäyttöä ja työn organisointia.

- Kuvapuheluun valmistautuminen vie alussa usein enemmän aikaa kuin kasvokkaiseen tapaamiseen valmistautuminen.
- lyhyemmät kuvapuhelut useammin ja joustavasti > uudenlainen työn aikatauluttaminen
- Ajasta riippumattomassa etäkuntoutuksessa esimerkiksi palautteen antaminen asiakkaalle, asiakkaan kuntoutumisen etenemisen seuranta ym. edellyttää ammattilaiselta uudenlaista ajankäyttöä ja usein monikanavaista viestintää.
- Aikaa tulee varata myös asiakkaan etäkuntoutukseen perehdytykseen, yhteyksien testaamiseen.

Muita vinkkejä

Varautuminen teknisiin ongelmiin

- tekninen tuki (ammattilainen ja asiakas)
- toimintaohjeet

Kuvapuhelujen aikana huomioitavia asioita:

- rauhallinen, yksityisyydensuojan takaava tila (ammattilainen ja asiakas)
- akustiikka, valaistus, tausta
- pukeutuminen ja sijoittuminen suhteessa kameraan
- materiaalin/tietokoneen työpöydän jakaminen

Muita vinkkejä jatkuu

Asiakkaan laitteet

- asiakkaan omat laitteet vai lainalaitteet etäkuntoutuksen ajalle?
- lisälaitteiden (web-kamera, kuulokkeet) tarve

Turvallisuus

- vakuutusturva
- turvallinen harjoittelu (esim. fysioterapia)
- toimintaohjeet poikkeustilanteita (esim. sairauskohtaus) varten

Lue lisää

- [Salminen A-L, Hiekkala S & Sternberg J-H \(toim.\) 2016. Etäkuntoutus. Kela.](#)
- [Salminen A-L, Hiekkala S. \(toim.\) 2020. Kokemuksia etäkuntoutuksesta. Kelan etäkuntoutushankkeen tuloksia. Kelan tutkimus.](#)
- [Etäkuntoutuksessa käytettävä teknologia \(kela.fi\)](#)
- [Kelan verkkokoulu: Kirjaudu sivustoon](#) >Valmiita verkkokuntoutuksen sisältöjä

- [Arki lähemmäs -hankkeen toteuttama sähköinen korttikokonaisuus etäkuntoutuksen kehittämiseen \(theseus.fi\)](#)
- [Etäkuntoutus | Kuntoutumistalo | Terveyskylä.fi \(terveyskyla.fi\)](#)
- [Etäsope, Etäsopeutumisvalmennus järjestöjen kohderyhmille | Invalidiliitto](#)
- [Potilaille annettavat terveydenhuollon etäpalvelut – Valvira](#)

Kiitos mielenkiinnosta!

Johanna Rouvinen
Kehittämisen asiantuntija
Kela, kuntoutusryhmä, hanketiimi
@RouvinenJohanna
@Kelankuntoutus

Kela|Fpa